

„век на промишлената революция”. Все пак „правилното поведение” си остава функция на обществената и личната сигурност във всяка една историческа епоха.

Сложният характер на света през XXI век изисква да търсим доминантата във всяка отделна област на човешкия живот, включително и по отношение на риска. Ако се съсредоточим върху смисъла на теологичната парадигма, следва да подчертаем няколко особено важни промени, станали през вече отминалото столетие. Именно през XX век приключва процес, чието начало можем да открием в зората на Новото време – процесът на секуларизация на обществения живот, т.е. на изтласкването на религията от него. Което означава, че религията (и като институция, и като мироглед) окончателно губи ролята и значението си при приемането на решения в политическата, социалната или културната сфери.

Съвременното общество се ориентира най-вече към конкретния резултат от всяко свое усилие и дейност при наличието на минимален риск за сигурността – социална, политическа, икономическа и т.н. Нещо повече - в него се е наложил своеобразен култ към ефективността и сигурността. Доминират ценностите на приложните науки: всяка идея се смята за ценна дотолкова, доколкото може да се реализира в производствената практика с минимален разход на енергия и ресурси, т. е. с най-ниска степен на риск от нежелан резултат или вреда.

Често се коментира утилитаризма на съвременния човек, загрижен единствено за материалната си печалба и воден от неудържимия стремеж към повече потребление. Определяща за обществото става ефективността на „машината” – икономическа, финансова, политическа, научна, социална и т.н. Тъкмо поради това в ценностната скала успехът стои над материалното благополучие, а водещ критерий за оценката на личността става капиталът, който тя е натрупала. Това е причината съвременният човек да се стреми да идентифицира опасността от възможни щети и да се опитва да изчислява вредните последици от тях. Именно възможността за претърпяване на щета или загуба Робин Кандал дефинира като „риск”.

Някои характеризират така създалата се ситуация с термина „дехуманизация”. Което означава, че днес професионалната дейност и социалният статус на индивида, по правило, не зависят от неговия мироглед, религия, нравствени ориентири, специфични таланти или лични пристрастия. А зависят най-вече от способността му да се „впише” успешно в съществуващите механизми на парадигмата. Способността на съвременния човек да идентифицира риска и да направи възможното за предотвратяване на опасността и последиците от нея води до формирането на едно „рисково общество”. В